

НЕЗАЛЕЖНАЯ ГАЗЕТА ШУМІЛІНШЧЫНЫ

СЬВІТАНАК

Беларусь, твой народ дачакаецца Залацістага, яснага дня! М. Багдановіч.

№8 (172) ТРАВЕНЬ 2014 ГОД

У ЦЭНТРЫ ЎВАГІ

СПОНСАРАМІ БАЛЬНІЦЫ СТАЛІ ПРАДПРЫМАЛЬНІКІ

Дзяржава і прыватны сектар Шуміліншчыны аб'ядналі свае намаганні для рамонта тэрапеўтычнага аддзялення райбальніцы.

На сустрэчы кіраўніцтва Шумілінскага раёна з прыватнымі прадпрымальнікамі старшыня раённага Савета дэпутатаў Ірына Новікава звярнулася да прадстаўнікоў малога бізнеса з просьбай аб дапамозе ў рамонце бальнічных аддзяленняў. Найперш патрабуецца рамонт тэрапеўтычнага аддзялення, якое больш пацярпела ад дзіравага даху.

Перадусім была праведзена рэканструкцыя аперацыйнага блока і рэанімацыйнага аддзялення. Завершаны рамонт у дзіцячым аддзяленні і ў дзённым стацыянары, новыя вокны пастаўлены ў хірургічным аддзяленні. А нашы даўнія сябры з Галандыі дапамаглі з абсталяваннем харчаблоку бальніцы.

Аднак рамонтныя работы папранейшаму не спыняюцца. Новы вопыт арганізацыі працы пераналі ў Пастаўскім, Докшыцкім і Лёзненскім раёнах.

Цяпер шумілінскія прадпрымальнікі дапамогуць з набыццём будаўнічых матэрыялаў, на якія неабходна каля 500 мільёнаў рублёў. Апроч таго, з бюджэту выдзелены грошы на будаўнічыя працы і абсталяванне (больш за 800 мільёнаў).

Прынамсі, рамонт у тэрапеўтычным аддзяленні не рабіўся з 1986 года – з дня адкрыцця райбальніцы. Кожны год праз яго праходзіць да 1200 пацыентаў. Работы неабходна правесці аператыўна і ў летні сезон, калі колькасць хворых у лякарні мінімальная.

У бліжэйшы час у аддзяленні прануюць замену вокнаў, дзвярэй у палатах, абліцоўку пліткай падлогі і сцен, рамонт санвузлоў, установку душавых кабін.

Кіраўніцтва бальніцы выказвае ўдзячнасць усім тым, хто не застаецца абыякавым да праблем установы аховы здароўя грамадзян нашага раёна. Дабрачынныя справы не забываюцца.

Алесь Шумскі

ЭКАНОМІКА

РАЗВЯДЗЕННЕ ГУСЕЙ – ВЫГАДНЫ БІЗНЭС?

У сельгаспадарцы "Прыазёрны мір" пайшлі на эксперымент – упершыню на Шуміліншчыне вырашылі гадаваць гусей.

Адным з прыярытэтных накірункаў у вырашэнні праблем занятасці на сяле з'яўляецца стварэнне новых рабочых месцаў. Каб замацаваць працаздольных людзей у вёсцы, неабходна развіваць і пашыраць новыя віды эканамічнай дзейнасці.

Як вядома, эканоміка Шуміліншчыны арыентавана ў большасці на сельскую гападарку. Асноўнай галіной сельгаспрадпрыемстваў раёна папранейшаму з'яўляецца малочная і мясная жывёлагадоўля.

Аднак жыццё на месцы не стаіць. Пасля падворнага абходу сельгаспрадпрыемства "Прыазёрны мір" на тэрыторыі Дабейскага сельсавета кіраўніцтва раёна на чале з Уладзімірам Кураным ухваліла новы праект ў развіцці эканомікі. У гэтай гаспадарцы вырашылі пайсці на чарговы эксперымент: заняцца ў дадатак да ўсяго развядзеннем гусей.

Менавіта таму на былым малочнатаварным комплексе ў Дабеі, якія быў пабудаваны ў 70-х гадах мінулага стагоддзя распачалі рамонт першага вытворчага памяшкання. Пасля завяршэння работ тут плануюць размясціць маладняк гусей для гадоўлі. Прынамсі, у маладога кіраўніка ААТ "Прыазёрны мір" Аляксея Пытко (ветурача па спецыяльнасці) ужо ёсць вопыт работы на птушкафабрыцы.

Перадусім на пераабсталяване памяшкання былой свінафермы ў вёсцы Непароты ўжо завезлі першых гусянят. Першая партыя з 605 птушак была закуплена на птушкафабрыцы Веляцічы, што ў Мінскай вобласці. З цягам часу колькасць гусей на гэтай ферме плануюць давесці да двух тысяч. Кіраўнік гаспадаркі Аляксей Пытко ўпэўнены, што новая галіна для Шумілінскага раёна дазволіць атрымаць дадатковы прыбытак. Даў "дабро" на новы пачын і кіраўнік раёна Уладзімір Кураны, які лічыць, што трэба разводзіць усякую жыўнасць – курэй, авечак, свіней, абы толькі яна прыносіла даход.

Уладзімір Амбросаў

ПАРТАЛ ТВАЙГО ГОРАДА: HTTP://SHUMILINA.BY

ЖЫВЁЛАГАДОЎЛЯ

АДНЫ З САМЫХ АПОШНІХ

Жывёлагадоўчая галіна – у мінусе, як па ўсёй Беларусі, так і ў Шумілінскім раёне.
На сённяшні дзень наш раён апынуўся на 114 месцы сярод 118 раёнаў краіны па надоях малака, не дасягнуўшы асноўных паказчыкаў прадукцыі жывёлагадоўлі за першы квартал.

Начальніцкі рупар афіцыйных уладаў "Сельская газета" ў нумары за 20 траўня ў чарговы раз заклікала меняць мінусы на плюсы і пераходзіць ад валавай вытворчасці да паспяховага фінансавага выніка. Падставай для зварота сталі несуцяшальныя вынікі па жывёлагадоўлі, як у разрэзе раёнаў, так і краіны у цэлым. Выходзіць, што трыльённыя капіталаўкладанні з бюджэту ў будаўніцтва аграрадкоў, новых малочнатаварных комплексаў, пашырэнняў пасяўных плошчаў ніяк не спрыялі росту валавай вытворчасці, не кажучы пра паспяховыя фінансавыя вынікі.

Па выніках першага квартала ў цэлым па Беларусі назіраліся змяншэнні, як надояў ад каровы на -38 кг, так і падзенне штодзённага прыбаўлення ў вазе буйной жывёлы на – 29 грамаў, а ў свінняў на – 10 грамаў. Адпаведна меней было здадзена малака і мяса за першы квартал, чым у мінулым годзе.

Негатыўная тэндэнцыя ў яшчэ большай ступені характэрна для Віцебшчыны, якая апынулася на апошнім месцы сярод абласцей па эфектыўнасці жывёлагадоўлі. На Віцебшчыне за першы квартал адбыліся самыя вялікія падзенні надояў на карову -97 кг, а таксама самае вялікае падзенне прыбаўлення ў вазе свінняў - 74 г.

У Шумілінскім раёне гэтыя негатыўныя тэндэнцыі маюць яшчэ большы памер. Надоі на адну карову склалі ў бягучым годзе склалі ўсяго 564 кг і скараціліся аж на 206 кг, адпаведна малака атрымалі толькі 4 774 тон – 74,7% ад мінулагодняга ўзроўня.

Пры гэтым сярэднесутачная прывага буйной жывёлы саставіла 615 грамаў, што аднак склала -49 грамаў да ўзроўню мінулага года.

З усяго відаць, што займацца жывёлагадоўляй пры існуючым дысбалансе цэнаў на сельскагаспадарчую прадукцыю і цэнаў на агратэхніку і паслугі перапрацоўваючых камбінатаў пакуль што не выгадна. У выніку заганнай эканамічнай палітыкі ў чарговы раз падскочылі цэны на мяса ў беларускіх крамах.

Я. Вайтовіч

ЗА ЗДАРОВЫ ЛАД ЖЫЦЦЯ

СУПОЛКА АНАНІМНЫХ АЛКАГОЛІКАЎ СТВОРАНА

Пярвічная арганізацыя будзе дзейнічаць пры мясцовым касцёле з мэтай узаемадапамогі людзям, якія замагаюцца з алкагольнай залежнасцю.

Пярвічная арганізацыя раёна ўваходзіць у "Цэнтральную службу ананімных алкаголікаў" горада Віцебска, зарэгістраванага ў 2010 годзе рашэннем Віцебскага аблвыканкама.

Група ананімных алкаголікаў - гэта таварыства, якое аб'ядноўвае мужчын і жанчын, якія дзеляцца адзін з адным сваім вопытам, сіламі і надзеямі, з мэтай дапамагчы сабе і іншым пазбавіцца ад алкагалізму. Суполка не звязана з якой-небудзь сектай, палітычнай арганізацыяй або установай. Упершыню Садружнасць ананімных алкаголікаў была створана ў 1935 годзе ў Акроне (ЗША).

Каб наведаць групу ананімных алкаголікаў не трэба плаціць ўступныя або сяброўскія ўнёскі. Адзіная ўмова - гэта жаданне кінуць піць. Алкаголік апошнім заўважае, што ў яго ёсць праблема. Ён супраціўляецца да апошняга, бо не хоча быць алкаголікам. Родным і блізкім неабходна клапаціцца пра такога чалавека, у першую чаргу дапамагаць яму заставацца цвярозым.

Дарэчы, першая сустрэча шумілінскай групы ананімных алкаголікаў адбылася ўжо 17 траўня ў памяшканні касцёла Маці Божай Фацімскай.

Алесь Шумскі

ТРАНСПАРТ

ДАДАТКОВЫ ЦЯГНІК

23 мая прызначаецца цягнік рэгіянальных ліній Віцебск-Шуміліна.

З 23 мая па 31 жніўня на час летняга сезона па пятніцах, суботах і нядзелях прызначаецца цягнік рэгіянальных ліній эканом-класа Віцебск-Шуміліна

№ 6680 адпраўленнем з Віцебска 14.02

№ 6679 адпраўленнем з Шуміліна 16.41

НАВІНЫ СПОРТУ

ФУТБОЛЬНЫ ТУРНІР У ШУМІЛІНЕ

На гарадскім стадыёне прайшлі спаборніцтвы па футболу “Скураны мяч” за выхад у абласны фінал сярод занальных каманд.

Адкрыццё сёлетняга футбольнага сезона пачалося ў райцэнтры сустрэчамі каманд у дзвюх узроставых групах.

Сярод малодшай узроставай групы за выхад у фінал спаборнічалі юныя футбалісты з Гарадка, Шуміліна, Віцебска і Віцебскага раёна. На гэты раз мацнейшымі аказаліся гарадоцкія спартсмены, якія ва упартай барацьбе выйшлі ў фінал.

Больш пашанцавала старэйшай камандзе шумілінцаў (трэнер Аляксандр Ходзюш), якая змагла прабіцца ў абласны фінал. Па словах суддзі “Скуранага мяча” Станіслава Прасветава, дарослым шумілінскім футбалістам падрасла добрая змена моладзі. Асабліва вызначыліся ў напружанай гульні юныя футбалісты Уладзіслаў Аксёнаў, Вадзім Асташонак, Павел Шчарбакоў, Яўген Пашкевіч.

На заканчэнне турніра адбыўся таварыскі матч паміж футбольнымі камандамі “Прамень” (Гарадок) і ФК “Шуміліна”. На жаль, нашы землякі прайгралі з разгромным лікам 1:5. Адзіны гол у вароты сапернікаў забіў Алег Шульжынскі.

Алесь Прыбярэжны

З ЗАЛЫ СУДА

ЗАБОЙЦА АСУДЖАНЫ

Абласны суд прысудзіў непрацуючага мужчыну з вёскі Куціна на 13 гадоў пазбаўленя волі за тое, што ён у нецвярозым стане зарэзаў цешчу.

Сямейны скандал 9 лістапада у вёсцы Куціна Дабейскага сельсавета завяршыўся крывавай драмай: нецвярозы зяць жорстка расправіўся са сваёй 68-гадовай цешчай. Нядаўна адбыўся абласны суд, які прысудзіў забойцу да 13 гадоў пазбаўлення волі, апроч таго, яму прыйдзецца прайсці курс прымусовага лячэння ад хранічнага алкагалізму.

Пракурор вобласці Ганна Тылец паведаміла падрабязнасці справы. Інцыдэнт адбыўся падчас сумеснага распіцця спіртных напояў у доме пажылой жанчыны. Сабутыльнікі так шмат выпілі, што ў рэшце рэшт цешчы стала дрэнна, і яе зяць выклікаў хуткую дамапогу.

Аказаўшы дапамогу, медыкі з'ехалі, аднак непрацуючы мужчына 1979 года нараджэння, сужыцель яе дачкі, чамусьці разлаваўся на пенсіянерку і вырашыў адпомсціць. Прычым ён быў настолькі п'яны, што пасля толкам не змог успомніць, што канкрэтна нарабіў. Эксперты ўстанавілі, што ён доўга збіваў сваячку рукамі і нагамі, а затым нанёс не менш за 10 удараў нажом у грудзі і шыю.

Сяржук Горкі

ЗДАРЭННІ, КРЫМІНАЛ

АБГАРЭЎ ШКОЛЬНІК

У Шуміліне атрымаў термічныя апёкі хлопчык, які дапусціў свавольства з невядомым хімічным рэчывам.

23 траўня каля 9 гадзін раніцы ў службу МНС паступіла паведамленне з Шумілінскай бальніцы. Хуткая дапамога даставіла ў мясцовую лякарню сямікласніка з тэрмічнымі апёкамі I-II ступені твару, шыі, левай рукі на 18% плошчы цела.

Як высветлілася, да бяды прывяла дзіцячая цікаўнасць. 22 траўня хлопчык, які гуляў са сваімі сябрамі, знайшоў шкляны слоік з цёмна серабрыстым парашком. Калі ён вырашыў падпаліць невядомы парашок, то адбылася ўспышка, у выніку юны піратэхнік атрымаў апёкі. Маці дзіцяці выклікала хуткую медыцынскую дапамогу. Цяпер хлопчык знаходзіцца ў рэанімацыі, стан стабільны.

ЖОРСТКАЯ БОЙКА СА СМЯРОТНЫМ ЗЫХОДАМ

Напрыканцы красавіка адзін малады чалавек, які пражывае ў пасёлку Светласельскі, пасварыўся з шумілінскім хлопцам. Паміж імі ўзнікла жорсткая бойка. Шумілінец атрымаў цяжкія пашкоджанні шыйных пазванкоў, якія аказаліся несумяшчальныя з жыццём і праз некалькі дзён памёр у шпіталі.

Супрацоўнікі раённага аддзела Следчага камітэта заведзена крымінальная справа па артыкуле 147 часткі 3 Крымінальнага кодэкса Рэспублікі Беларусь “Прычыненне цяжкіх цялесных пашкоджанняў, якія прывялі да смерці”.

Мужчына з Светласельскага затрыманы і ўзяты пад варту. Цяпер забойца чакае суду, а за ўчыненае злачынства яму пагражае пазбаўленне волі ад 5 да 15 гадоў.

Па зводках РАУС
Сяржук Горкі

ПАМЯЦЬ РАЁНА

ВЁСКА ПАБЕДА – ІМЯ ДЗІЎНАЕ

У вёсцы Пабеда Шумілінскага раёна памятаюць пра подзвігі партызан і ўсім светам аднаўляюць храм, дзе калісьці маліліся аб вызваленні ад захопнікаў.

Сваё гучнае назву “Пабеда”, як вынікае з “Кароткага тапанімічнага слоўніка Беларусі”, атрымала адразу пасля Вялікай Айчыннай вайны. Аднак старажылы пагаворвалі, што першапачаткова імя невялікай тэрыторыі каля чыгуначнай станцыі Лоўша падарыла Кастрычніцкая рэвалюцыя 1917 года. А тыя, хто былі яшчэ старэй, сцвярджалі, што з часоў перамогі над Напалеонам у 1812 так называлі мястэчка. Але як бы там ні было, у сваім цяперашнім выглядзе Пабеда паўстала пасля 1945-га, калі некалькі населеных пунктаў, уключаючы суседнія Пагост, Сосны, Паратоўку, аб'ядналі ў адну вёску. У гонар подзвігу партызан і тых мірных жыхароў, якіх немцам так і не ўдалося паставіць на калені, зламаць іх дух.

23 чэрвеня 1944 г менавіта з Шумілiншчыны пачалася вызваленчая аперацыя “Баграціён”. У раёне вайна пакінула 86 пахаванняў. Тут палеглі больш за 600 савецкіх салдат, якія загінулі ў 1944 - м.

У Пабедзе, як зрэшты, і ва ўсім сельсавеце , застаўся толькі адзін дом з чырвонай зорачкай на фасадзе, як знак таго, што тут жыве ўдзельнік Вялікай Айчыннай. Гэта дом былой сельскай настаўніцы мясцовай школы Зінаіды Фёдараўны Юрчанка. Як самыя дарагія рэліквіі, захоўвае яна ўзнагароды - медаль “Партызану Айчыннай вайны “I ступені і ордэн Айчыннай вайны II ступені.

Нягледзячы на сталы век, добра памятае падзеі тых страшных гадоў, і заўсёды гатова расказаць маладому пакаленню пра перажытае.

... Калі наляцела вайна , было Зіне 14 гадоў. Жыла тады ў Захарава, што ў 12 кіламетрах адсюль (у Пабеду) пераехала ўжо пасля вайны, калі выйшла замуж). Яе старэйшага брата, Мікалая Мацвіенка, на фронт не ўзялі, пакінулі мабілізоўваць партызанскі рух у тыле ворага. Падключылася да яго і Зіна: “Праз школьную настаўніцу - немку, якую вымусілі працаваць перакладчыкам ў фашыстаў, наш сельскі лекар і пазнаваў ўсю інфармацыю аб іх планах. Я ж атрымлівала каштоўныя звесткі ад яго і перадавала брату”. Крыху пазней Мікалай трапіў у палон, але з лагера пад Полацкім бег да партызан у брыгаду Кароткіна . Зінаіда Фёдараўна да таго часу таксама пайшла ў лес. Па-іншаму было не ўратавацца - усю вясковую моладзь забіралі ў Германію. Усе, каму ўдалося бегчы, жылі на астраўках балота.

У брыгаду Кароткіна прыходзілі і партызаны з вёскі Пабеда. У жніўні 1942 года яны разграмілі мясцовую валасной управы. У адказ на гэта немцы задумалі пакараць мірных жыхароў. Усіх, хто не змог уцячы, хапалі і кідалі ў мясцовую школу.

Цяпер у Лаўжанскай дзіцячым садзе -школе вёскі Пабеда, старой пабудове 1905, да гэтага часу чуецца дзіцячы смех. У наступным навучальным годзе ў першы клас прыйдзе 5 дашкалят. У мінулым тут можна было атрымаць сярэднюю адукацыю, цяпер толькі базавую, дзяцей засталося 43.

Побач з будынкам школы-помнік, які нагадвае абстрашнай трагедыі ў кастрычніку 42-га. Захоўваюць тут ўспаміны відавочцаў - іх ужо няма ў жывых . Марыя Андрэеўна Емяльянава, якой быў падчас трагедыі 21 год, пісала: « Сабралі нас у школу. А там народу - цемра, няма дзе яблыку ўпасці, дзеці слязьмі заліваюцца. Ядвігу Гушчу арыштавалі разам з маці, сястрой і братам: “Увечары фашысты вывелі нас са школы. Штурхаючы ў спіну прыкладамі аўтаматаў, пагналі да ямы. Калі хтосьці азіраўся назад, поглядам развітваючыся з роднымі, білі па твары, галаве… Калі пачуліся стрэлы, хтосьці, які стаіць наперадзе, падаючы, зачапіў мяне рукамі, і я звалілася ў яму жывой, праўда, ужо без прытомнасці. Ачуўшыся, зразумела , што ляжу на дне. Немцы дабівалі параненых рыдлёўкамі, тапталі, а ў тых, хто варушыўся, стралялі. Мне прабіла хустку каля самога вуха, таму зараз дрэнна чую. Карнікі спяшаліся, баючыся, што ў цемры наляцяць партызаны, і вырашылі закапаць магілу на наступнуюраніцу.Калісцямнела, я пачула плач і знаёмыя галасы. Гэта былі Зіна Грузневіч, сёстры Тацццяна і Ганна Жарабцова , якія горка аплаквалі забітую іх сястру Еўфрасінню. Яны і выцягнулі мяне з ямы”.

Свята -Успенская царква - помнік архітэктуры псеўдарускага стылю, рэдкага для храмаў Беларусі, узвышаецца на гары ля возера. Мясцовы бацюшка Аляксандр Фурсаў, які прыехаў на новае месца службы ў кастрычніку мінулага года, гарыць ідэяй адраджэння старадаўніх храмаў Беларусі. Для гэтага нават адкрыў свой сайт, дзе распавядае пра тое, што зрабіў, збірае ахвяраванні. Свята-Успенскай царквы патрэбен капітальны рамонт.

Пабудаваны праваслаўны храм, па адных звестках, у канцы XIX стагоддзя, па другіх – у пачатку XX стагоддзя. Дзейнічаў да 1932 года, а потым зачынілі, паколькі савецкія ўлады змагаліся з “опіюмам для народа” сур'ёзна. Нечаканы факт яе біяграфіі – у 1943- м, з прыходам нямецкіх акупантаў, царква зноў адчыніла дзверы для вернікаў. Па той простай прычыне, што захопнікі даведаліся – мецэнат, які даваў грошы на яе ўзвядзенне, быў нямецкіх каранёў.

Пасля вайны храм аддалі пад збожжасховішча. І толькі восенню мінулага года, з прыездам новага энергічнага святара, які вырашыў выбраць вёску на жыхарства і адрадзіць тут духоўнае жыццё, яна атрымала цяперашні другое нараджэнне.

У Пабедзе, некалі шумным і ажыўленым населеным пункце, з кожным годам становіцца ўсё цішэй. Сёння тут жыве 229 чалавек. Пакуль працуюць і ФАП, і крама, і бібліятэка, і школа - сад. Старшакласнікі ездзяць вучыцца ў бліжэйшы аграгарадок Нікіціха.

Вяскоўцы з Пабеды ў асноўным працуюць на ўчастку гаспадаркі “Шумілінскіагрaсервіс”(некалькі гадоў таму на яго месцы быў калгас імя Сіпко). Некалі на рэспубліканскіх “Дажынках “ калгаснікі ў Пружанах у 2003- м занялі трэцяе месца ў намінацыі “Культура земляробства “ і атрымалі новы трактар.

У аграсэрвісе займаюцца жывёлагадоўляй, вырошчваюць збожжа, кукурузу на корм і сілас. Жывёлаводаў засталося чалавек 20-25, а механізатараў – 12, з'язджаюць хто куды. Маладыя, зразумелая справа, шукаюць, дзе ім зарабіць больш.

Месцы тут – найпрыгажэйшыя. Дарэчы, у гэтым годзе школьнікі пасадзілі на адным з прыбярэжных лугоў 70 соснаў.

Чатыры азёры атачаюць Пабеду. Пустыя дамы актыўна купляюць дачнікі. Ля возера Царкоўнага, як называюць яго ў народзе, калісьці была святая крыніца. Драўляны зруб разам з бетонным кольцам пайшоў пад ваду. У пачатку 2000- х крыніцу аднавілі. Калі чысцілі дно, знайшлі старэнькі абразок Казанскай Божай маці і манеты XVI стагоддзя. Відаць, людзі кідалі іх у знак падзякі, лічылі, што вада гэтая дапамагае пры хваробах вачэй. Новы бацюшка задумаў аднавіць побач з крыніцай помнік Праваслаўя.

Людзі набіраюць ваду для піцця, а на Вадохрышча выразалі крыж з лёду, многія вырашылі акунуцца, ніхто не захварэў. Размаўлялі ў мясцовым лясніцтве, каб дапамаглі зрабіць дубовую капліцу- купель.

(скарочана)
Беларуская Ніва

АБ'ЯВА

• Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Світанак» паведаміце рэдакцыі аб гэтым–зрабіцебесплатную падпіску. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэлефануйце.

• Калі прачыталі “Світанак”, то калі ласка, перадайце знаёмым.

• Наша газета стала размяшчаецца на партале http://kamunikat.org, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: http://kamunikat.org/svitanak.html для далейшага выкарыстання яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.

НАШ КІРАЎНІК

РЫКАШЭТ. ШЧЫРАСЬЦЬ ЛУКАШЭНКІ

Інтэрвію Лукашэнкі замежным мэдыям заўсёды цікавыя. Бо, у адрозьненьне ад прыдворных беларускіх журналістаў, замежнікі задаюць і вострыя пытаньні. І якім бы ні быў кіраўнік Беларусі выдатным маніпулятарам, ён усё роўна ў той ці іншай форме прагаворваецца. І выяўляецца сапраўдны Лукашэнка, без афіцыёзнага флёру. Ягонае інтэрвію Ксеніі Сабчак — якраз з гэтага шэрагу.

Ужо шмат разоў Лукашэнка падчас афіцыйных сустрэч дэкляраваў палітычную падтрымку Расеі ў яе цяперашнім канфлікце з Украінай і Захадам. А вось у згаданым інтэрвію ён даволі адкрыта выказвае нязгоду з пазыцыяй РФ адносна ўкраінскага крызісу. Насуперак расейскім тэлеканалам кіраўнік Беларусі кажа, што рэфэрэндумы ў Данецкай і Луганскай абласьцях з гледзішча права нікчэмныя. Прызнае ролю «зялёных чалавечкаў» у Крыме і на паўднёвым усходзе Ўкраіны. А заявы пра тое, што Пуціну ва Ўкраіне рабіць няма чаго, «яго туды ніхто ня клікаў, там яго ніхто не чакае», парада Расеі разабрацца «з тымі землямі, якія ў вас ёсьць», увогуле маглі б належаць нейкаму ўкраінскаму патрыёту.

Лукашэнка каторы ўжо раз выказвае свае асьцярогі адносна расейскай пагрозы Беларусі. Хоць і кідае мімаходзь сваю дзяжурную фразу, што «ў Беларусі няма тых глыбінных працэсаў, якія адбываліся на Ўкраіне», аднак прагаворвае сваё патаемнае адчуваньне небясьпекі: «Хто б ні прыйшоў на беларускую зямлю, я буду ваяваць. Нават калі гэта будзе Пуцін».

Ну, і, вядома, улюбёная тэма Лукашэнкі падчас усіх інтэрвію расейскім мэдыям: у Беларусі лепш, чым у Расеі, а беларускі прэзыдэнт нашмат лепшы за расейскага. РФ не захацела аб'ядноўвацца зь Беларусьсю, бо спужалася, што Лукашэнка захопіць шапку Манамаха. У Расеі ўлада выкарыстоўваецца самі ведаеце дзеля чаго, а ў Беларусі — дзеля служэньня народу.

І да апазыцыі Лукашэнка ставіцца лепш, чым Пуцін. Маўляў, я не пасадзіў бы Навальнага ў турму. І калі Сабчак адразу ўзгадала беларускіх палітвязьняў, то прэзыдэнт Беларусі, як ён лічыць, лёгка адбіўся: «А ня трэба было кайлом дзьверы ўраду біць».

І нават у асабістым жыцьці беларускі лідэр мае перавагу перад расейскім. Вось Лукашэнку хапіла прыстойнасьці не разводзіцца з жонкай, а Пуціну — не. Гэта выглядае вельмі пікантна на тле адносін з Галінай Радзівонаўнай, але ён пашкадаваў «Люду» (былую жонку Пуціна). «Вы лічыце, што гэта вельмі сумленны і прыстойны ўчынак?.. Ведаеце, чаму Пуцін разьвёўся? Можа, гэтага хацеў іншы чалавек. Ня ведаю, дзяўчына ці жанчына. Націснуць на прэзыдэнта таксама можна», — з пагардай заявіў беларускі кіраўнік. І ўсім адразу стаў зразумелы сапраўды вобраз расейскага прэзыдэнта. Бо калі мужчына разводзіцца пад ціскам жанчыны, ён жа пад абцасам! Ну, вы ж самі разумееце, пра што тут казаць. Слабак, а яшчэ лідэр нацыі.

Традыцыйнае пытаньне замежных журналістаў: «Як вы ўяўляеце сабе, у прынцыпе, сваю адстаўку? Як вы гэта бачыце? Вы думалі пра гэта?» — спытала Ксенія Сабчак. І атрымала цудоўны і незраўнаны па шчырасьці адказ: «Ну, калі я не змагу працаваць і буду ў сваім розуме... Разумееце, я нямоглы чалавек, але галава „кеміць". Я пайду ў адстаўку сам. Гэта значыць, калі я па стане здароўя не змагу. І другое — калі народ прагаласуе за іншага».

Заўважце, дзяжурную фразу пра народ ён узгадаў толькі ў канцы, схамянуўшыся, што інакш няёмка. А першая рэакцыя на лёсавырашальнае пытаньне была спантанная. Толькі калі стану нямоглым! Гэтак нааўтамаце, наўзроўні падсьвядомасьці адказваюць людзі, калі іх разбудзяць ноччу падчас глыбокага сну. Уважліва слухайце Лукашэнку, усе свае намеры і патаемныя думкі ён прагаворвае.

Самым непрыемным і, магчыма, нечаканым момантам інтэрвію стала пытаньне не пра пахаваньне, а пра дзяўчат, якія акружаюць Лукашэнку на ўрачыстых цырымоніях. Ён трохі разгубіўся, зьбіўся. Тлумачэньне было няўклюднае і недарэчнае: «Я ніколі на ніводным мерапрыемстве не сяджу з намыленай пысай сярод чыноўнікаў... Заўсёды дзяўчаткі... З аднаго боку сын маленькі, з другога — дзяўчынка... У нас у службе дзелавога пратаколу ёсьць некалькі дзяўчат, яны вельмі прыгожыя. І калі я дзесьці там сяджу, кажуць — Аляксандар Рыгоравіч, я з вамі сяду».

Так жыва ўяўляеш сытуацыю, як дзяўчаты з пратакольнай службы прарываюцца да прэзыдэнта, каб сесьці побач. Тут цікавая такая акалічнасьць. Лукашэнка чамусьці думае, што прысутнасьць каля яго прыгожых дзяўчат на тэлеэкране робіць яго больш папулярным, малодзіць, дадае нешта станоўчае да ягонага чалавечага вобразу.

«Што тычыцца Дашкі (Дар'я Шманай. — Аўт.), пра якую гаворка ішла, дык я яе два гады ведаю. Вельмі прыстойная дзяўчына. Калі б у мяне такая была дзяўчына. Гэта вышэй за дах», — замілавана сказаў Лукашэнка. І тут зьнікае прэзыдэнт і зьяўляецца яшчэ не стары мужчына.

Валер Карбалевіч
"Радыё Свабода"

ТРАГІЧНАЯ ПРАЎДА

ПРА ТАКУЮ ВАЙНУ НАМ НЕ РАСПАВЯДАЛІ...

У 1949 годзе, перад святкаваннем 70- гадовага юбілею Сталіна, у былым СССР былі расстраляныя франтавікі інваліды ВАВ. Частку іх расстралялі, частку павезлі на далёкія астравы Поўначы і ў глухія куты Валаама - лагера інвалідаў Другой сусветнай вайны.

Ён быў размешчаны на востраве Валаам (у паўночнай частцы Ладажскага возера), куды пасля Другой сусветнай вайны ў 1950-1984 звозілі інвалідаў вайны. Заснаваны па ўказе Вярхоўнага савета Карэла- Фінскай ССР у 1950 годзе. Знаходзіўся ў былых манастырскіх памяшканнях. І тут размясцілі Дом інвалідаў вайны і працы. Навошта такая ўвага няшчасным інвалідам Вайны? Чаму на востраве, а не на мацерыку? А ўстанова была яшчэ тая ...

А выявілася, лепш бы без такой пільнай увагі да персонаў, якія занадта намазолілі вочы савецкаму народу - пераможцу - сотні тысяч інвалідаў: бязрукіх, безногіх, непрыкаяных, якія зарабляюць жабрацтвам па вакзалах, у цягніках, на вуліцах ... Грудзі ў ордэнах, а ён каля булачнай міліцыю просіць. Пазбавіцца ад іх, у што б там ні стала пазбавіцца, вырашыў урад СССР. Выхад знайшлі – на выспы: з вачэй далоў - з сэрца прэч. На працягу некалькіх месяцаў краіна -пераможца ачысціла свае вуліцы ад гэтай «ганьбы»!

Іх збіралі за адну ноч з усяго горада адмысловымі нарадамі міліцыі і дзяржбяспекі, адвозілі на чыгуначныя станцыі, грузілі ў цяплушкі тыпу ЗК і адпраўлялі ў гэтыя самыя «дамы-інтэрнаты». У іх адбіралі пашпарты і салдацкія кніжкі - фактычна іх пераводзілі ў статус ЗК.Как распавядаюць тыя, хто яшчэ памятае тыя часы, першая партыя пасяленцаў у новым доме складалася з 500 чалавек. Гэта былі розныя інваліды - без рук, без ног, аслеплыя і глухія. Прывезлі і самых цяжкіх, т.зв. «самавараў» - франтавікоў, якія страцілі і рукі, і ногі. У людзей адабралі пашпарты і салдацкія кніжкі, фактычна пераведшы іх на становішча зняволеных.

Гэта цяпер на іх магілах стаяць крыжы, пастаўленыя два дзесяткі гадоў таму манахамі, а тады інвалідаў хавалі безыменнымі, пад калкамі і таблічкай з нумарам. Так, як хаваюць злачынцаў. А ад многіх і магіл не засталося - зарастае зямля травой, ужо і пагорачкаў не відаць, знікаюць магілкі бясследна.

На франтах «Вялікай Айчыннай» вайны загінула 28.540.000 байцоў, камандзіраў і мірных грамадзян.

Паранена 46.250.000.

Вярнуліся дадому з разбітымі чарапамі 775 тысяч франтавікоў.

Аднавокіх 155 тысяч.

Сляпых 54 тысячы.

З знявечанымі тварамі 501 342.

З адарванымі палавымі органамі 28 648.

Аднарукіх 3 мільёны 147 000.

Бязрукіх 110 000.

Аднаногіх 3 255 000.

Безногіх 1 121 000.

З часткова адарванымі рукамі і нагамі 418 905.

Так званых «самавараў», бязрукіх і безногіх – 85 942.

ДЭМАКРАТЫЧНЫ РУХ

ІМЯ КАНДЫДАТА

Рух "За свабоду" плануе вылучыць свайго кандыдата на будучыя прэзідэнцкія выбары. Пры гэтым Рух выказвае падтрымку адзінаму кандыдату ад дэмакратычных сілаў і будзе галасаваць за прыняцце гэтай працэдуры пасля таго, як прапановы арганізацыі будуць улічаны іншымі дэмакратычнымі сіламі, кажа намеснік старшыні Руху "За свабоду" Алесь Лагвінец.

«Рух "За Свабоду" таксама вызначыўся з тым, што ў ягоным інтарэсе мець свайго кандыдата. І да 15 ліпеня гэтага года, значыць, праз два месяцы, Рух абвесціць пра свайго кандыдата, назаве імя гэтага кандыдата», - сказаў Алесь Лагвінец Радыё «Рацыя».

Як сказаў Алесь Лагвінец, на паседжанні рады «праводзілася закрытае рэйтынгавае абмеркаванне, хто можа быць кандыдатам ад руху. «Пакуль мы не ведаем вынікаў у спіс для галасавання былі ўключаны розныя прозвішчы, у тым ліку кіраўніцтва Руху "За свабоду"», - дадаў Лагвінец.

Рух "За свабоду" на радзе выступіў за выпрацоўку адзінай стратэгіі дэмакратычных сілаў і абранне адзінага альтэрнатыўнага кандыдата ў прэзідэнты. Прапанаваная працэдура Кангрэсу дэмакратычных сілаў для абрання "адзінага" прымальная, але некаторыя моманты патрабуюць карэктыроўкі, сказаў Радыё «Рацыя» першы намеснік старшыні Руху "За свабоду" Юрась Губарэвіч.

«Мы лічым, што ў інтарэсах усёй дэмакратычнай супольнасці як мага раней вызначыцца з асобай адзінага кандыдата. Аднак нельга разглядаць працэдуру як самамэту, і вылучэнне такой асобы без адрыву ад агульнай стратэгіі дзейнасці дэмакратычных сілаў на прэзідэнцкія выбары, перадусім галоўным і самым важным элементам гэтай стратэгіі мусіць быць атрыманне падтрымкі большасці грамадзян Беларусі», - падкрэсліў Губарэвіч.

Без такой рэальнай падтрымкі грамадзянаў поспех апазіцыі немагчымы. І ні плошчы, ні абскарджанне ў судах не дапамогуць забяспечыць ці ўтрымаць гэтую перамогу, - кажа Юрась Губарэвіч.

Палітык падкрэсліў важнасць асобы адзінага кандыдата. "Адзіны павінен быць чалавекам праеўрапейскіх і прабеларускіх поглядаў. Гэты момант набыў асаблівую важнасць пасля падзеяў ва Украіне" - лічыць Юрась Губарэвіч.

НАША РАЗВІЦЦЁ

КНУТ И ПРЯНИК

Одно дело — делить растущий объем административной ренты, и совсем другое — сжимающийся подобно шагреневой коже. Эту стадию в истории белорусского государства мы сегодня и наблюдаем.

Независимость страны — наша главная ценность, подчеркивает Александр Лукашенко. В его недавнем послании народу и парламенту выделено три условия ее сохранения.

Во-первых, это единство народа Беларуси; во-вторых, извлечение уроков из своих ошибок и ошибок соседей; в-третьих, ясный проект будущего страны, способный воодушевить и объединить как старшее, так и молодое поколение.

При этом раздел, посвященный проекту будущего, в послании-2014 (как и во всех предыдущих) отсутствует. Если не считать общих слов, что белорусы уверенно смотрят в будущее и движутся по направлению к нему правильным курсом.

Так ли это на самом деле, мы можем оценить с помощью индекса ожиданий (ИО) и индекса правильности курса (ИПК), ежеквартально рассчитываемых социологами НИСЭПИ.

С конца марта 2011 года (после первой девальвации белорусского рубля) ИО держится в отрицательной зоне (таблица 1). Следовательно, доля оптимистов, уверенно смотрящих в будущее, в Беларуси меньше доли пессимистов, такой уверенности не проявляющих.

В марте текущего года относительно декабря прошлого года ИО увеличился на 21 пункт, но остался отрицательным. Положительная же динамика — результат шовинистической эйфории, охватившей часть белорусского общества в связи с «присоединением» Крыма к России. Долго эта эйфория не продержится. Повседневные заботы вернут белорусов в их привычное состояние.

ИПК за последние три месяца увеличился на 18 пунктов под влиянием той же причины, что и ИО.

Верят в правильность курса развития страны сегодня 40% белорусов, и эта вера не предусматривает понимания направления развития. Светлое будущее, в представлении «большинства», есть калька с настоящего, но с гарантией более высокого уровня потребления.

Духовность в долларовом эквиваленте

Будущее Беларуси Александр Лукашенко напрямую связывает с духовным здоровьем нации, «которое вместе с высокими моральными принципами, патриотизмом, активной гражданской позицией составляют основу нашего общества, гарантируют его устойчивость и являются главным источником его развития» (доклад на идеологическом совещании, март 2003 года).

Духовное здоровье белорусской нации, с точки зрения властей, постоянно находится под угрозой. В качестве основного источника угроз выступают неолиберальные, западные ценности.

При этом Лукашенко демонстрирует яркий пример долларизации мышления. Центральным элементом картины будущего, которую глава государства набрасывал широкими мазками на Всебелорусских народных собраниях, являлась средняя зарплата в долларовом эквиваленте.

Ограничусь одной цитатой (декабрь 2010 года): «Однако и в этих условиях мы, как и договаривались, к концу 2010 года выходим на среднюю заплату 500 долларов США в целом по стране. <…> К 2015 году мы должны приблизить размеры заработной платы к тысяче долларов в эквиваленте. Это самые высокие в нашей истории темпы роста зарплаты и доходов населения».

Выполнение договора «к концу 2010 года» было достигнуто за счет диспропорций в экономике. В результате за неполный год уровень зарплатоемкости белорусского ВВП (отношение общей суммы начисленной зарплаты к ВВП) увеличился на 10 процентных пунктов. По этому показателю Беларусь вышла на второе место в Европе, пропустив вперед лишь Швейцарию. Результат в виде трехзначной инфляции и трехкратной девальвации не заставил себя долго ждать.

Номенклатуру сцементируют страхом

Обосновывать правильность курса ростом заработной платы в долларовом эквиваленте и рисовать картину будущего с помощью американской «зелени» было удобно на стадии экономического роста. В декабре 2010 года с трибуны Всебелорусского народного собрания новая экономическая реальность автором белорусской модели еще не просматривалась. Отсюда его обещание «приблизить размеры заработной платы к тысяче долларов в эквиваленте» к концу 2015 года.

Сегодня о своем главном обязательстве Лукашенко предпочитает не вспоминать. Послание-2014 в этом смысле не стало исключением. Но природа не терпит пустоты. И она постепенно заполняется. В качестве основного наполнителя выступают репрессии.

В «государстве для народа» механизм репрессий против маргинальных (с точки зрения государства) социальных групп отработан до мелочей. Ожидать особых инноваций тут не приходится. Но в качестве слабого звена, способного подорвать стабильность в стране, Лукашенко воспринимает сегодня бюрократию, включая ее высший уровень.

Напомню второе условие сохранения независимости страны: извлечение уроков из своих ошибок и ошибок соседей.

О роли «тотальной коррупции» в украинских событиях сказано немало, в том числе и главным белорусским борцом с коррупцией. Но что-то я не припомню публичных оценок ближайшего окружения Виктора Януковича, которое его фактически сдало. Это, впрочем, не означает, что Лукашенко не сделал для себя выводов.

Отмечу: главным (далеко не единственным) объектом сталинских репрессий была номенклатура. Ее готовность беспрекословно выполнять любые приказы являлась обязательным условием сохранения власти «вождя народов».

Для каждого исторического времени характерно свое оптимальное соотношение политики кнута и пряника. Понятно, что при строительстве социализма в отдельно взятой стране Сталин предпочитал кнут. Но в условиях открытой экономики возможности авторитарного лидера размахивать кнутом ограниченны. Тем не менее, они не сведены к нулю.

Согласно нобелевскому лауреату Дугласу Норту, государство является организацией организаций. Последние создаются группами элит для извлечения административной ренты. Этим почтенным занятием эффективней заниматься вместе, что не снимает проблемы дележа административной ренты по справедливости. Для этого и требуется верховный арбитр.

Но одно дело — делить растущий объем административной ренты, и совсем другое — сжимающийся подобно шагреневой коже. Эту стадию в истории организации организаций элитных групп в Беларуси мы сегодня и наблюдаем. Без усиления роли кнута ее не преодолеть.

Декрет, который в ближайшее время планирует подписать Лукашенко, предоставит ему возможность возбуждать уголовные дела против руководителей любого уровня не за нарушения законов, а за провалы в работе. С чем я руководителей всех уровней и поздравляю. Поводов смотреть в будущее с оптимизмом в ближайшее время у них прибавится.

Сергей Николюк
БЕЛАПАН

ГІСТОРЫЯ

АДКУЛЬ ПАЙШЛА ГЕОРГІЕЎСКАЯ СТУЖКА

Яе масавае распаўсюджванне пачалося пры Пуціну. Для чаго? Савецкі сцяг? Але ніхто не хоча вяртацца ў «савок». Расійскі трыкалор? Але ён чужы іншым народам. Для адраджэння новай імперыі патрэбны быў сімвал.

Раздача стужак пачалася ў 2005-м

А што аб'ядноўвае народы былой імперыі? Каб не талоны на мяса, не Гулаг, не разбураныя цэрквы? Так, супольная перамога над нацызмам.

«Фашысты будучыні будуць называць сябе антыфашыстамі», — пісаў Чэрчыль. Так і сталася.

Акцыю «Георгіеўская стужка» распачала ў 2005-м, на другім годзе другога тэрміна Пуціна, расійская арганізацыя «Студэнцкая абшчына» пры падтрымцы ўрада Масквы і РІА «Новости». З тых часоў масавая раздача стужак праводзіцца штогод амаль на ўсёй тэрыторыі былога СССР. Таксама стужкі рассылаюцца ва ўсе расійскія пасольствы — таму геаграфія стужак ахоплівае практычна ўвесь зямны шар.

Паласаты легіён

У апошнія гады перад Днём Перамогі і ў Беларусі з'яўляецца шмат чорна-жоўтых георгіеўскіх стужак. Іх чапляюць на аўтамабілі і нават на ашыйнікі сабак. Бо стужкі масава раздаюць — на вуліцах, у крамах, на аўтазапраўках.

Чаму георгіеўская?

Насамрэч, георгіеўская стужка мае вельмі ўскоснае дачыненне да Другой сусветнай вайны.

Георгіеўская стужка называецца так, бо служыла стужкай да ордэна Святога Георгія, заснаванага ў 1769 годзе Кацярынай II. Ордэн быў найвышэйшай вайсковай узнагародай Расійскай Імперыі, але быў скасаваны саветамі ў 1917 годзе і адноўлены ў Расіі ў 1992-м.

Яна вярнулася на вайсковыя ўзнагароды ў 1943 годзе ў якасці ленты да ордэна Славы.

У 1945-м такая самая стужка з'явілася на медалі «За перамогу над Германіяй у Вялікай Айчыннай вайне 1941—1945 гг.» (амаль 15 мільёнаў узнагароджаных). Аднак стужка мела іншую назву — «гвардзейская».

Трыумфальнае вяртанне

Гвардзейская стужка выкарыстоўвалася ў СССР у асноўным для святочнага дэкору. Яе можна сустрэць на савецкіх паштоўках розных гадоў. Але «георгіеўскай» — адкрытая адсылка да імперскай гісторыі — яе тады ніхто не называў.

Памылка ці не?

Чаму «ўваскросла» георгіеўская, а не гвардзейская стужка, не могуць уцямна патлумачыць нават арганізатары акцыі. Супрацоўніца расійскай грамадскай кампаніі «Георгіеўская стужка» Алена (якая, на жаль, адмовілася назваць сваё прозвішча) расплывіста тлумачыла, што чорна-залатая стужка спрадвечна называлася георгіеўскай.

Заўвагі пра адмену ордэна Святога Георгія ў 1917 годзе і карэктнасць прымянення тэрміна «гвардзейская стужка» ў дачыненні да перыяду ВАВ раздражнілі Алену: «Я не гісторык. Калі вам трэба нейкія гістарычныя факты, звярніцеся да гістарычнай літаратуры. Але ордэн Перамогі быў на георгіеўскай стужцы».

Алена мела на ўвазе найвышэйшы ордэн СССР «Перамога», якім узнагародзілі маршалаў, генералаў і генералісімуса. Але ж напраўдзе стужка ордэна «Перамога» была шасціколернай, і пераважаў чырвоны.

А вось ужо юбілейны медаль «60 гадоў Перамогі ў ВАВ 1941—1945», заснаваны ў адзін год з акцыяй «Георгіеўская стужка», мае выяву ордэна «Перамога» і гвардзейскую стужку на краях чырвонай калодкі.

Аданак наўрад ці назвы стужак ненаўмысна пераблыталі. У кодэксе акцыі «Георгіеўская стужка» напісана, што мэтай акцыі ёсць «стварэнне сімвала свята — Дня Перамогі».

Стужка замест сцяга

Такім чынам пуцінскі рэжым стварыў новы ўніверсальны сімвал. Ён нібыта мае дачыненне да вайны — у якой найбольшыя ахвяры панеслі, дарэчы, беларусы, украінцы, палякі і яўрэі, але ў той самы час ён мае адсылку і да часоў Расійскай Імперыі. Такі траянскі конь. Не ўсе тую задумку зразумелі.

Вешалі георгіеўскія стужкі — і вешалі. Мала хто надаваў таму палітычнае значэнне. Але тут здарыліся падзеі ва Украіне. Расія адхапіла Крым, а цяпер хоча яшчэ і Адэсу з Данецкам. І вось тут георгіеўская стужка стала знакам ідэнтыфікацыі баевікоў і сепаратыстаў.

Яна выйшла за межы святкавання Дня Перамогі і набыла новы сэнс.

Людзі, якія ўспаролі жывот дэпутату Рыбаку ў Горлаўцы і ўтапілі яго жыўцом, насілі такія стужкі. Людзі, якія адкрылі стральбу з карабінаў па ўкраінскай дэманстрацыі ў Адэсе 2 мая, у выніку чаго ўрэшце загінула 46 чалавек, — таксама. Ва ўкраінскіх дэсантнікаў і байцоў спецназа «Альфа» ў Славянску таксама стралялі людзі з георгіеўскімі стужкамі.

Пасля гэтага стужка перастала быць нейтральным сімвалам.

Кірыла Хілько
«Наша Ніва»

Падрабязна тут: «Георгиевская ленточка»: Адкуль, каму, за што www.svaboda.org/content/st-george-ribbon/25376626.html

Заснавальнік: Салодкі Сяргей Аляксандравіч
Рэдактар: Шчамлёў Аляксандр Міхайлавіч

Адрас рэдакцыі: 211262, Шумілінскі раён, п/а Амбросавічы.
Тэл. 3-73-74, маб. +375299870742.
Газета выдаецца з верасня 2000 г.

Падпісана да друку 29.05.2014 у 18.15
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца пры дапамозе аднадумцаў.
Распаўсюджваецца бясплатна добраахвотнікамі.